

Vijesti

GLASILO: J. N. O. Fronta ZA OKRUG ŠIBENIK

Broj 108

Šibenik, srijeda 3. januara 1945.

Godina III.

GODINA POBJEDE

Snage slobode, napretka i blagostanja tokom prošle godine postigle su odlučujuće vojne i političke pobjede. Značaj tih ogromnih uspjeha ne leži samo u velikim operativnim pobjedama, oslobađanju širokih predjela Evrope od njemačko — fašističkih zavojevača, već i u učvršćenju i proširenju demokratskog bloka slobodoljubivih naroda svijeta, u stvaranju golemog svenarodnog pokreta protiv fašističkih nasilnika i uzurpatora. Narodi Evrope danas zajedničkim snagama širokih narodnih slojeva aktivno sudjeluju u razgromljavanju poraženih njemačko-fašističkih trupa. Antifašistički blok evropskih naroda tokom godine povećao se i pretvorio u snažnu udarnu pesnicu koja je zadala hitlerovcima smrtonosne udarce. Narodi Evrope, koji su se privremeno nalazili okupirani od njemačkih trupa i silom bili ugurani u antisaveznički fašistički blok, zbacili su sa leđa jaram fašističkih nasilnika i danas se zajedno sa drugim slobodoljubivim narodima bore za uništenje njemačko-hitlerovačkih horda. Ostvaren je i kroz borbu očeličen front naroda protiv fašizma.

Posebno, naši narodi u toku ove godine teških i odlučujućih vojnih operacija i političkih pobjeda, postigli su oslobođenje gotovo čitavog područja naše zemlje i sada stvorivši modernu narodnu armiju, uništavaju posljednje desetkovane grupacije neprijatelja na našem teritoriju.

Borba za uništenje fašizma nije završena. Tragovi fašističkih strahovlada ostavili su dubokog korijena kod svih naroda Evrope. Reakcioneri i petokolonaši raznih boja, narodnosti i plemena, iako poraženi i razbijeni, prurušili su se u prvoborce demokracije, agitatore slobode i napretka, i nastavljaju svoju protunarodnu radu. Povampirani i kamuflirani oni postaju jednako opasni i postavljaju pred slobodoljubive narode nove zadatke — nemilosrdnu borbu protiv ostataka fašizma. Posljednji događaji u Belgiji, Poljskoj, Grčkoj daju za to gorkih primjera. Dojučerašnji aktivni suradnici njemačko-fašističkih barbara, petokolonaši, propali političari, finansijeri i organizatori masovnih pokolja širom Evrope, ustaju u »obranu demokracije« optužujući one, koji su godinama puškom u ruci branili čovječanstvo od najmračnijih vandala, da su buntovnici koji žele uspostavljanje novog terora i ropstva.

Tokom prošle godine Crvena je

armija odnijela ogromne pobjede. Ona je oslobodila čitavo područje Sovjetske Unije i prenijela ratne operacije na teritorij drugih zemalja, oslobodivši narode Bugarske, Rumunije, Finske, jednog dijela Poljske, Čehoslovačke, Mađarske, Norveške i pomogla našim borcima u oslobađanju Jugoslavije. Te su pobjede sjajno ostvarena predviđanja maršala Staljina, koji je u dnevnoj zapovijedi povodom godišnjice Velike Oktobarske Revolucije godine 1943. kazao, da je zadatak Crvene armije da oslobodi sveti teritorij Sovjetske domovine i da pomogne drugim narodima Evrope u oslobađanju njihove zemlje.

Godinu dana Crvena je armija nastupala lomeći njemački otpor, savladujući nesavladive prepreke i utvrđenja kao što su bila na Dnjepru, Kareliji, Perekopu, Jašiju i na granici Istočne Prusije. Crvena armija izvršava historijsku zadaću oslobađanja evropskih naroda od jarma fašizma. U velikoj ofenzivi koja traje već neprekidno preko dvije godine pokazao se naročito izvanredan duh sovjetskih boraca, solidnost pozadine i velika sposobnost sovjetskog rukovodstva. U ovim operacijama Crvenoarmeji pokazali su veliku nadmoć nad neprijateljem. Suradnjom svih rodova oružja neprijatelj je bio opkoljen i uništen. Djelom sovjetske artiljerije razbijena su čelično-betonska utvrđenja dugovremeno izgrađivana po najnovijim tekovinama ratne znanosti na Perekopu, Kareliji, sjeverno od Jašija i na granici Istočne Prusije. Sovjetski mehanizovani odjeli ubrzali su proganjanje neprijatelja. Pješadija je uzastopce gonila obezglavljene Nijemce, koje je izmoždila artiljerija i tankovi.

Naša vojska u neprekidnim bojovima nosila je slavu naših naroda širom čitavog slobodoljubivog čovječanstva. Kroz jake neprijateljske ofenzive kalili su naši narodi ljubav prema domovini, vjeru u pravednu pobjedu i u krvi najboljih sinova oslobađali svoju domovinu. Neprijatelj je u mjesecu svibnju pokušao da iznenadnim i dobro organiziranim napadom u koji je bacio velike snage tehnike i ljudstva uništi naš Vrhovni štab i zarobi i samog maršala Tita. Nijemci su bili razbijeni, i kao u predašnjim ofenzivama, naša je vojska izlazila još snažnija, moćnija i organiziranija. Neprijateljske ofenzive stvarale su snagu naše vojske, one su istovremeno izazivale priznanje cjelokupne svjetske javnosti. Zajed-

Crvene trupe u teškim uličnim bojovima u Budimpešti lome žilavi otpor Nijemaca

Moskva, 3 januara 1945. — Kako javlja SOVINFORMBIRO, o operacijama za 2. januara, Crvene su jedinice u prostoru Budimpešte nastavljale bojeve za uništenje opkoljene neprijateljske grupacije i zauzele u istočnom dijelu grada 263 gradska bloka, dok u zapadnom dijelu grada 63 gradska bloka.

Jugoistočno od Komaroma, naše su jedinice odbile jake protunapade krupnih snaga neprijateljske pješadije i tankova.

Na ostalim sektorima bojevi lokalnog karaktera. Za 1. januara naše su jedinice uništile ukupno 19 njemačkih tankova, a u zračnim bojovima i vatrom protuavionske artiljerije oborile 4 neprijateljska aviona.

Sovjetske su trupe vodile bojeve za uništenje opkoljene neprijateljske grupacije u Budimpešti i u teškim bojovima čistile četvrt po četvrt. Borbe su se vodile za svaku kuću, za svako dvorište. U bojovima ubijeno je više hiljada neprijateljskih vojnika i oficira. U zapadnom dijelu grada neprijatelj je potpomognut jakim snagama tankova i artiljerije pokušao izvršiti napad na naše položaje, ali je bio odbačen. Zaplijenjeno je: 9 lokomotiva, 120 vagona, 36 mitraljeza i drugi ratni materijal.

U Hrvatskoj nastavljaju se ofenzivni bojevi naših jedinica. U žestokim borbama na sektoru Korenice oslobođeno je Petrovo se i razbijena njemačka odjeljenja progone se prema Bihaću

Iz izvještaja Vrhovnog štaba NOV i POJ o ratnim operacijama za 2. januara 1945:

Beograd, 3. januara 1945. — U Hrvatskoj nastavljaju se ofenzivne operacije na sektoru Korenice, gdje su naše jedinice u žestokim borbama oslobodile Ličko Petrovo Selo i progone razbijenog neprijatelja prema Bihaću. Na cesti Slunj—Bihać blokirano je neprijateljsko uporište Vagaš, gdje opkoljena neprijateljska posada pruža žestoki otpor. Ubijeno je 120 neprijateljskih vojnika i oficira. Zaplijenjeno je: 9 teških bacača, 12 mitraljeza, 18 puškomitraljeza, 2 radio stanice i velika količina municije i ratne opreme. Na komunikaciji Medak—Gospić odbijen je pokušaj neprijatelja da uspostavi vezu sa garnizonom u Ribnici. Na komunikaciji Zagreb—Kutina uništena u 4 voza, a pruga razrušena na više mjesta.

Na sektoru Travnika odbijeni su jaki napadi neprijatelja. U operacijama smetanja na komunikaciji Brod—Sarajevo ubijeno je 120 neprijateljskih vojnika i oficira, dok je uništeno 10 kamiona i 2 teška topa.

no sa Crvenom armijom prešle su naše trupe u odlučni napad za potpuno oslobođenje zajedničke nam domovine. Kroz kratko vrijeme munjevitim napredovanjem naših jedinica oslobođena je čitava Srbija, Vojvodina, Makedonija, Dalmacija, Crna Gora, veći dio Hercegovine, Sandžaka, Bosne i Srijema.

Naši veliki saveznici u osobi maršala Staljina i g. Churchilla dali su veliko priznanje herojskoj borbi boraca NOV. »Naša pokoljenja čitajući o divovskoj borbi herojskih jugoslavenskih gorštaka, učiti će se ljubavi prema domovini, kaže u svom govoru britanski premier Churchill. Istina, mi smo neustrašivim junaštvom, genijalnim rukovodstvom i nadljudskim naporima stvorili u toku uništavajućeg rata veliku Narodnu armiju, izgradili Narodnu Vlast na najdemokratskijim principima, oslobodili gotovo čitavo područje naše domovine, riješili unutrašnja politička pi-

tanja i dobili priznanje cjelokupne svjetske javnosti za neprocjenjive usluge učinjene za pobjedu nad njemačko-fašističkim barbarima.

Savezničke armije na zapadu izvršile su dugo pripremanu invaziju Francuske uz sudjelovanje velikih snaga svih rodova oružja. Ova operacija bila je jedna od najzamašnijih ratnih operacija u historiji, ona je pokazala izvanrednu organizaciju i povezanost svih vrsta oružja.

Zahvaljujući savezničkim operacijama na zapadu, kroz kratko vrijeme oslobođena je čitava Francuska, Luxemburg, Belgija i jedan dio Holandije, tako da je 6 savezničkih armija prodrlo na teritorij Njemačke.

Nova godina narodima Evrope i osobito našim narodima ima da donese potpuno oslobođenje od njemačko-fašističkih okupatora i ostvarenje nove sretne zajednice slobodoljubivih naroda u uspostavi demokracije i napretka.

SABRANO:

INDUSTRIJSKI KOMBINATI

Kombinirana proizvodnja omogućuje postignuće veće produktivnosti rada i najboljeg iskorišćenja sirovina. Koncentracija cjelokupne industrije u rukama socijalističke države i planska ekonomska metoda, otvorile su sovjetskoj industriji velike puteve razvoja. Dok je u carskičkoj Rusiji vladala anarhija u proizvodnji, socijalizam postavio je plan kao osnov svake radinosti. Ideja kombinata prožima sovjetsku industriju. Razvoj kombinata dovodi do promjene geografije industrije. Sovjetski kombinati poživaju na povezanosti svih procesa potrebnih za prerađivanje jedne sirovine.

Najznačajniji kombinat u Sovjetskom Savezu je DNJEPOSTROJ. Jeftina energija hidroelektrične centrale okupila je čitavu seriju proizvodnja, povezane među sobom uskim ekonomskim i tehnološkim vezama: aluminijska poduzeća, metalurgijske tvornice, topionice željeza, tvornice za destilaciju kamenog uglja i nekoliko tvornica građevinskog materijala.

Najnovije metalurgijske tvornice u Magnitogorsku i Kuznec također su kombinati.

Sve velike kemijske tvornice u Sovjetskom Savezu su također kombinati.

I Z N A Š E G O K R U G A

O obnovi na našem okrugu

Sada, kad je naš okrug oslobođen, možemo ocijeniti uništenja i pljačku koje su izvršili zavojevači. Ni jedno selo, ni jedna kuća nije ostala pošteđena. Uništenje našeg narodnog bogatstva i fizičko istrebljenje našeg naroda provadali su germanski i latinski osvajači sistematski i temeljito. Svaka naša obitelj platila je danak okupatoru u krvi i dobru.

Naše ceste, industrijska i zanatlijska poduzeća, naše šume, ribarski park, naša pristaništa, upće sve što smo imali doživjelo je sudbinu uništenja i razaranja.

U takvim prilikama zatekli smo naše krajeve. Treba raditi i obnavljati — naše je geslo. Raditi udarnički, zasuci rukave, obnoviti i osposobiti najpotrebnije za normaliziranje gospodarskog života. To je najprvi i najnužniji zadatak koji se pred nas danas postavlja.

Sredstva su minimalna, zadaci veliki. U tom pravcu potrebno je mobilizirati sve sposobnosti, sve narodne snage i aktivizirati ih u „borbu“ za obnovu razrušene domovine. Treba raditi i graditi svjesno i sa ljubavlju, kao za sebe, za svoj narod i domovinu. Rad na obnovi mora nas obavezati partizanski; jednako, sa istim žarom i poletom, kao što smo se borili i borimo za načela slobode, bratstva i ravnopravnosti.

Nije veliko razdoblje od oslobođenja našeg okruga do danas. Učinilo se dosta, ali ne onoliko koliko smo mogli da učinimo. Aktivnijim radom mogli smo mnogo više postići.

Nedostatke dosadašnjeg rada i iskustva stečena treba koristiti na način — uvijek k boljem, uvijek naprijed. Svaku dobronamjernu kritiku i inicijativu rado primati, jer one idu našem jačanju, izdizanju i usavršavanju. Na svakom području pravi rodoljub mora težiti k boljem.

Pitanjima ribolova, industrije, zanatstva, brodogradilišta, cesta, čišćenju i popravci porušenih zgrada, gradnji pristaništa, sjetvi i obradi polja, te čuvanju šuma, narodna vlast, masovne organizacije i pojedinci treba da posvete dužnu pažnju, jer čim smo ekonomski snažniji utoliko ćemo lakše podnositi teškoće, koje nam je rat i njegove posljedice ostavio. Veći doprinos moći ćemo pružiti našoj osloboditeljici NOV-u, pospješiti pobjedu i oslobođenje čitave domovine federativne Jngoslavije.

Rad na raznim područjima

Šibenik — Na području šibenskog kotara narodne vlasti otvorile su 13 zanatlijskih radiona, koje najveći dio posla posvećuju popravci poljoprivrednih alata i drugih gospodarskih potrebitina. Od tih, 7 radiona je otvoreno na općini Primošten-Rogoznica, 5 na općini Jadrtovac i jedna kolaško-kovačka u Danilo-Dubravi.

Premda je oskudica potrebitog materijala velika radione su izvršile kroz mjesec decembar zamašan posao opravki.

U Bilicama, od kojih su fašistički zavojevači napravili zgarište, posljednjih 15 dana dovedeno je u red 12 kuća za stanovanje. Velike količine materijala koje su bile potrebne za popravku kuća pribrano je i sakupljeno od porušenih i popaljenih zgrada u selu.

Na općini Jadrtovac pristupilo se je vadenju morskog pijeska. U 106 radnih nadnica izvađena su 142 kubika pijeska.

Most koji spaja Rogoznicu sa kopnom, kojega je okupator pri povlačenju porušio, popravljen je i osposobljen za saobraćaj kroz relativno kratko vrijeme. U radu na popravci mosta sudjelovao je cijelo selo, a pojedinci su se takmičili koji će više da uradi i doprinese. Značajno je i to, što se ovaj posao vršio pod vrlo teškim uslovima hladnoće i na mjestu izloženom žestokom udaru bure. Stanovništvu je pomagala i

omladinska radna četa. Na mostu je utrošeno 596 nadnica.

Na području općine Primošten-Rogoznica nalazi se u pogonu 6 uljarskih presa, koje su u 20 radnih dana izradile 12.000 kg ulja.

Brodogradilište u Rogoznici, koje je nedavno započelo radom, u roku od 8 dana popravilo je 4 porušena ribarska broda i 2 vesla.

Na području šibenskog kotara izradeno je kroz ovaj mjesec 1319 ljudskih i 527 nadnica teglećom stokom.

Rad na zdravstvenom polju

Tijesno — Zdravstveni odio kotarskog NOO-a održao je sastanak sa pročelnicima općinskih i mjesnih NOO-a, te referentima i ostalim članovima zdravstvenih sekcija. Na sastanku su rješavana razna zdravstvena pitanja na osnovu kojih su doneseni korisni zaključci.

Rogoznica — Zdravstvene prilike na općini Primošten-Rogoznica se popravljaju. Kroz ovaj mjesec u općinskoj ambulanti pregledano je 55 osoba. Bolesnicima su podjeljeni lijekovi, 13 kg šećera i 3 kg kondenziranog mlijeka. Pošto se pojavio svrab po selima, bolničarke obilaze sela, kuhaju i davaju lijekove koji sprječavaju ovu zarazu. Na općini pored toga postoje 2 raskužna kotla, koja su disinficirala robu 8 obitelji.

Otvaraju se škole

Stankovci — Na našoj općini, prije rata, postojao je vrlo mali broj osnovnih škola pa je uslijed toga većina stanovništva bila nepismena. Čim je naša općina bila oslobođena narodne vlasti posvetile su ovom pitanju veliku brigu. U svim selima gdje su postojale mogućnosti otvorene su osnovne škole, koje djeca rado pohađaju. U selima gdje nema prostorija i učitelja otvoreni su tečajevi. Tečajevе pohađaju djeca i stariji.

U Biloj Vlaku analfabetski tečaj pohađa 40 odraslih rodoljuba, koji pokazuju velikog uspjeha i volje za učenje.

NAŠA SELA ZA ŠTAMPU

Rogoznica — Selo Oglavci-Zečevo živi vrlo oskudno, pa ipak je ono sakupilo 10.000 kuna i 50 lira za našu štampu. Dolazak naše štampe i ostale literature u selo veliki je događaj. Seljaci i seljanke okupljaju se na sijela i tu se onda čitaju i diskutuju pročitani članci.

Oslobođeni Šibenik

Selo za gradom sloboda osvaja,
Postaju stvarnost najdraži nam sni;
Pred hrabrim borcem, punim pobjednog
Bježe prokleti fašistički psi! [sjava,

U teškom ropstvu talijanska čizma
I njemačka sila je gazila nas,
Od pljačke, terora podlog fašizma,
U borbi narod tražio je spas.

Sve žrtve, koje su nevino pale,
Mržnju su samo rodile zlu
Na krvave zvijeri, divlje šakate,
Sto vode bagru fašističku.

Od beskrajnih jada, stradanja teških,
Oslobođen je naš dragi grad,
I drhće izrod narodni kleti,
Plaćeni izdajnički gad!

Došla je naša junačka vojska,
Vije se narodni barjak svet;
A novu zoru slobodnog dana
Pamtiti će čitav porobljen svijet!

Z. B.

L. Slavina:

PRIPOVJEST STAROG RATNIKA

Istočna Prusija. Prvi kilometri neprijateljske zemlje. Ja sam danas, napokon, pronašao Njikitu Kožemjakina.

Kako misliš, molim te, nazvati slavnog borca N-ske jedinice, odgovor je jedan: »Njikita Kožemjakin«.

U tom imenu je nešto praiskanskog, viteškog, uobražava nas da ćemo ugledati jednog snažnog i plećatog mladića zvonka glasa.

Ili naprotiv, u kontrastu, suhog čovuljka, koji je nasuprot svojoj rugobi smion i odvažan.

Na sreću, ovaj put Kožemjakin nije daleko. On se je upravo vratio sa izvidnice. Ne, on ne bi bio puno malen, niti je toliko visok. Sve je kod njega obično. On je do pred rat bio običnog zanimanja. Kožemjakin slični na milione drugih boraca. Tipična osobina ruskog čovjeka izražena je u njemu naročito jasno.

Lav Tolstoj, kojeg je osobito interesiralo ponašanje čovjeka u ratu i koji je dosta razmišljao o prirodnoj hrabrosti, prikazao je u »Ratu i miru« dvije vrste hrabrosti. Jednu, mirnu i plahu u osobi Fušina. Drugu, blistavu i vatrenu — u osobi Dolohova. Njikiti Kožemjakinu ne treba da laskamo, on ni sam sebi ne želi laskati. Ruska je hrabrost dugotrajna — u prostoru i vremenu, neprekidna, istrajna i ujednačena.

Razgovaram sa Kožemjakinom, iznova i iznova pogledavam u njegova prsa — na kojima blistaju četiri odlikovanja. Na njegovom licu je spokojstvo.

On odmah počinje pričati o svome vojničkom životu. On je u ratu od njegova početka. Njegova pripovijest je u suštini — kratak život sovjetskih boraca za vrijeme domovinskog rata.

Dva puta sam prošao Rusiju.

Prvi put — od zapada ka istoku. Odstupanje.

Ovu riječ izgovaram sa mukom. Ne sviđa mi se.

Drugi put prošao sam Rusiju od istoka na zapad. Nastupanje. Ova riječ mi se sviđa.

Savijena tetiva ponovo se raspružila. Nalazim se sada na njenom kraju. Ja sam u Njemačkoj. Tetiva se još nije do kraja ispružila. Osjećam na ledima njenu gipkost, dio sam te sile.

Nikada nisam mislio da ću biti vojnik.

Ni u mojoj prirodni, ni u mome zanimanju nije bilo ništa vojničkoga. Bio sam bibliotekar.

Postao sam bibliotekar po duševnoj naklonosti. Ja ljubim knji-

gu, često mi je ona zamjenjivala putovanja, rad i sport. U slobodnim časovima nije bilo za mene ništa slade, kao razgovor sa prijateljem na obali rijeke — knjigom u krilu. Čovjek sam naravi tihe, mirne i posmatralačke.

Ljeti kada sam bio pozvan na vojnu vježbu, ja sam ju izvršavao u jednom pograničnom gradu. Tamo sam stigao sredinom juna.

Vi se sjećate toga juna, neobično blag, nježan, doslovno prepun obilja. Davno nije bila pšenica tako visoka, biljke tako rascvjetane.

Noću na 22. juna vratio sam se u kasarnu nakon dežurstva. Došao sam pred krevet i svukao jednu čizmu. I prije nego što sam svukao drugu čizmu, čuo se iz daleka mukli, ali jasan tutanj. Zatim ponovno. I opet. Pogledao sam na susjede. Umorni dnevni radom, u punom fizičkom odmaranju, svi su slatko spavali.

Istrčao sam vani. Na horizontu vidio se plamen.

Toga je časa za mene počeo rat. Već slijedećeg jutra sa svojom jedinicom odupirao sam se Nijemcima koji su vjerolomno napali našu domovinu. I mnogi od mojih drugova u garnizonu, koji su tako krepko spavali prošlu noć, zaspali su vječnim snom na poljanama zapadne Bjele Rusije.

Mi smo odstupali, mi smo išli na istok. Gorki pohod. Sjećam se, jedamput su nas mimoišli seljaci, koji su odlazili od mjesta kojima se je približivao front. Oni su se povlačili na malenim seljačkim kolima ili su išli pješice. Mi smo razgovarali s njima. Ali u njihovim očima, izgledalo mi je, bilo je jedno neizrecivo pitanje: dokle ćemo se mi povlačiti.

Nijemci su nastavili nadirati s ogromnim snagama svojih tankova. Tankovi, tankovi! Govorilo se je, nema im konca. Mi smo u to vrijeme upravo polagali vojno krštenje. Mi se još nismo ni snašli, kada nas je nekoliko njemačkih aviona, koji su nam se iz daleka približili, zasulo svijetlećim tancima. Mi smo tada bili daleko od njemačkih jedinica.

Sjećam se kakovom sam voljom potrčao da vidim prve zarobljene Nijemce, koje su priveli naši izvidničari. Sada to zvuči smiješno, odista: razumiješ, nikada nisam vidio — zarobljena Frica. Bilo je to u kolovozu kada sam po treći put potrčao da ih vidim.

Bilo je to u šumi. Pod stablom stajala su dva Nijemca. Jedan — zdrav, visok, sa izbočenom donjom čeljusti. Drugi — malen, suh, ružan, sa nategnutom blistavom kožom, koja vas potsjeća na remen za oštrenje britve.

Dugo sam ih posmatrao. Davno je to bilo, ali ih se u svome pamćenju dobro sjećam. Vjerojatno zato što se to kasnije nije tako ponavljalo. Mene je porazilo, kako da kažem, držanje tih ljudi. Njihovo držanje, naglasak, izgled, način govora, bilo je takovo, svojstveno

Šume na našem kotaru

Šibenik - Stanje šuma na šibenskom kotaru spada među najbolnija pitanja. Od početka okupacije do danas uništeno je preko 50% borovih i prirodnih šuma. Na općini Primošten-Rogoznica taj procenat se penje na preko 85 po sto. Premda je okupator glavni uzročnik ovakovog stanja naših šuma velika odgovornost za to pada i na sam narod, koji je umjesto da čuva šume svojom nesavjesnom sječom uništavao prirodne i mlade borove šume, koje bi se inače bile sačuvale. Na području Krapnja okupator je popalio oko 5000 borovih stabala i oko 10.000 panjeva loze.

Mlada borova šuma na Dabru, (blizu Vrpolja) 200 metara uzduž pruge, sva je posječena.

Da bi se stalo na kraj daljnjem uništavanju šuma na šibenskom kotaru, narodne vlasti postavile su lugare. Na općini Rogoznica-Primošten postavljeno je 6, a na općini Jadrtovac 5 i Danilo-Dubravi 12 lugara.

I u ostalim kotarima našeg okruga stanje šuma nije ništa bolje.

Veterinarska služba

Kotarski NOO - Šibeuk dobio je veterinar, ali pošto nema ambulante i potrebnih lijekova njegov rad nemože biti koristan, kao što bi bio u drugim prilikama. Veterinar odlazi na teren i pruža narodu pomoć u granicama mogućnosti. Kroz ovaj mjesec pregledano je 18 životinja kojima je pružena veterinarska pomoć.

Pomoć neimućnima

Kotarski odjel socijalne pomoći podijelio je stanovništvu šibenskog kotara: 12.000 kg kukuruza, 4.246 kutija šibica, 867 kg ribe, 126 kg brašna, 34 kante za ulje, 74 kg praška za juhu, 21 kg suhog mesa, 10 teretnih kolica, 30 kg suhih krumpira, 14 kg graška, 21 kg suhog kupusa i 4 kg griza.

Kroz mjesec decembar unovčeno je 26 obveznica zajma od po 8000 kuna i 44 komada od po 800 kuna,

Vodičanke svojim drugovima borcima i ranjenicima

Vodice — Žene Vodica, koje su dale svoje muževe i sinove u NOV i na kojima je ostao sav rad u selu, trude se svim silama da dadu što više od sebe za predkongresno takmičenje antifašistkinja Hrvatske.

One su pred Božić posjetile ranjene borce u Šibeniku i predale im dar: 29 kom. jaja, 6 kg zeleni, 8 l rakije, 10 l vina, 15 l maraštine, litru ulja, 12 kg smokava, 27 kg višanja, nešto duhana i 3 l mlijeka.

Isto tako Vodičanke su posjetile III. bataljon, XIV. brigade XIX. divizije i nardarile ga sa 11 l maraštine, 35 l vina, 7 l rakije, 10 kg smokava i 50 kg višanja.

Naši borci dočekali su svoje drugarice velikim oduševljenjem. Na darovima zahvalio se je u ime vojske politkomesar Nikola Vinovac. Na koncu bile su slikane skupa sa borcima.

Priredba II tenkovskog bataljona u Skradinu

Kistanje — II tenkovski bataljon priredio je u Skradinu vrlo uspješnu priredbu skečeva i pjesama. Narocito su bili nagrađeni priređivači kad su otpjevali nekoliko slovenskih partizanskih pjesama.

IZ ŠIBENIKA**Otvoren je „Dom kulture“ gradskog JNOF-a**

Uvečer, na zadnji od godine, otvoren je u bivšem Sokolskom domu „Dom kulture“ gradskog JNOF-a. Ovoj svečanosti prisustvovalo je mnoštvo građana i boraca.

Otvarajući „Dom kulture“ drug Melkior Baranović u ime gradskog Odbora JNOF-a, istakao je važnost ove ustanove i zadatke koji su joj namijenjeni. On je kazao: „U našem gradu postojala su prije razna separatistička i centralistička društva, a sve u cilju trovanja i razjedinjavanja naših naroda i naših građana. Danas pak, u novoj državi

federalnoj Hrvatskoj, u bratskoj zajednici federativnoj Jugoslaviji, domovi i društva imaju suprotne zadatke. U njima će se učvršćavati bratstvo i jedinstvo naših građana i naših naroda. Ovdje, u ovom domu, dati će se prilika svim rodoljubima da se putem konferencija i sastanaka politički i kulturno izgrađuju. To su zadaci koji se postavljaju pred ovaj naš dom“.

Poslije toga kazališna družina Okružnog NOO-a Šibenik i slovensko pjevačko društvo „Srećko Kosovel“ otpjevali su niz odlično izvedenih narodnih i ruskih pjesama. Izvedba „Vanjke“, ruskog narodnog kola, oduševila je publiku i ona je priređivače nagradila srdačnim aplauzom.

Nakon priredbe razvila se igranka narodnih kola i plesova. Nova 1945 g. dočekana je u veselom raspoloženju.

Gradski prometni odjel

Preko prometnog odjela gradskog N.O.O.-a svakodnevno se izdaje 16 konja i 8 kola za potrebe NOV-a. Ukupno 115 konja i mazgi sa 100 ispravnih kola stoji na raspolaganje NOV-a i za prevoz materijala u svrhu izgradnje porušenih objekata u gradu.

Gužva prilikom ukrcavanja u brodove

Lučka kapetanija zamolila nas je da donesemo slijedeću opomenu:

Preporuča se građanstvu i putnicima, koji morskim putem dolaze i odlaze iz grada, da prilikom ukrcavanja u brodove ne prave stisku i nered, jer se već nekoliko puta dogodilo da se u onoj gužvi poneka osoba našla u moru. Uz najbolju volju ne može se svim putnicima udovoljiti, jer brodovi mogu primiti samo ograničen broj putnika. Apelira se stoga na disciplinu i red što je svačija dužnost.

Ispravak:

U zadnjem broju „Vijesti“ potkrale su se slijedeće greške: II strana 1, stupac red 5., umjesto XXI dolazi XXVI, i 13. retku iste strane umjesto komandir, dolazi komandant.

Obrazovana je privremena vlada Poljske

Lubljin, 2. januara. Poljski komitet nacionalnog oslobođenja pre-tvoren je u privremenu vladu republike Poljske.

U proglasu komiteta napadnuta je izdajnička klika londonskih emigrantskih intriganata, koji su se svojom politikom udaljavali od naroda. Izražena je zahvalnost vladi Sovjetskog Saveza na pruženoj pomoći poljskom narodu u borbi za njegovo oslobođenje.

Poljski komitet nacionalnog oslobođenja uspješno je proveo agrarnu reformu na oslobođenom teritoriju, tako je konačno poljski seljak došao do zemlje koju je on obrađivao i koja je natopljena krvlju i znojem njegovih predaka.

Predsjednik nove vlade je Osubka Moravski. U vladi su zastupani predstavnici socijalističke, seljačke, komunističke i demokratske stranke.

Obrazovanjem privremene vlade Poljske, i pretvaranje komiteta nacionalnog oslobođenja u privremenu vladu republike Poljske poljski je narod postigao svoju najveću političku pobjedu.

ljudima koji u sebi ne posjeduju ono živo i spontano što je svojstveno životnom mehanizmu svakog čovjeka.

Sjećam se, ja sam pomislio: »Eto ta niska, gnjusna bića hoće da urište našu zemlju i naše živote...« To je bio početak moje mržnje prema Nijemcima. Ruski se čovjek teško rasrdi. On je po prirodi dobar. Možeš njemu napraviti mnogo zla dok bi on prešao u stanje gnjeva. Ali ako ga jednom naljutiš...

Jesen godine 1941 borio sam se s Nijemcima pod Moskvom. Osjećao sam, vjerovao sam, da mi Moskvu ne ćemo napustiti. To sam osjetio u rovu pod moskovskom seljačkom kućom u selu Kubinki, dok me je zasipao novembarski snijeg, tipičan moskovski snijeg. Tada sam govorio sebi: ne ćemo ju predati, nemoguće! Može biti, ono unutarnje uvjerenje koje je proizlazilo od osjećanja da je tetiva do vrhunca stegnuta.

Ja sam čovjek kojemu se ne žuri. Ali vi mi to ne bi kazali da ste me posmatrali u podmoskovskim bitkama. Vi poznate Nijemce, njihov način bezciljnog pucanja, samo da izazovu zabunu, paniku. Mine su kod njih najomiljenije ratno sredstvo, one su radi zaplašivanja. Mislili su: time ćemo ih poplašiti, oni će napustiti Moskvu. Tada sam svo biće posvetio Keterovim tablicama, desetinskoj klasifikaciji, ja, da i svi mi, bacali smo se u susret bacačima. Zbog toga što smo mi u tom času znali ako se približimo Nijemcima na sto i pedeset metara, oni će prestati pucati da ne bi pogodili svoje. Tu, pod Moskvom, postajali smo iskusni vojnici. Osjećao sam kao da branim svoju biblioteku i svoj dom u Gagarnskom čorsokaku i razgranato stablo pred njim.

Potom smo se mi okrenuli na zapad, nesumnjivo čudesnom silom tetive koja se rasteže. Ničim se ne može uporediti osjećaj oslobodavanja rodene zemlje. Ponovno smo vidjeli slobodni Kalinjin. Andrijapolj, Toropce. Mi smo znali da pred nama stoji IX njemačka armija generala-pukovnika Straussa. Razbili smo Straussa i njegovu armiju. Ulazeći u oslobođene gradove vidjeli smo strašne rane koje su Nijemci zadali ruskoj zemlji.

Kažite mi, koja je korist bila Nijemcima razbiti u fizičkom kabinetu jedne srednje škole fizikalne aparate, električne mašine, ladjenske boce, napunjene ptice? U tome, kao i u masovnim ubivstvima sovjetskih građana, jest, mislio sam u početku, izopačena strast za uništavanjem, za proljevanjem krvi. Naskoro sam promijenio svoje gledište.

Posmatrajući u oslobođenim gradovima neizmjerne prizore čudovišnih njemačkih zverstva, ja sam razumio da to nije djelo nekih njemačkih psihopatologa. Ne, to je — sistem. To je — plan, sistematski uljevan u Nijemce i imao je za cilj, uništiti Rusiju, pretvoriti našu zemlju u pustoš.

Dan 6. decembra 1941. g. ostat će uvijek u mome sjećanju. Što je bilo najpotresnije što sam osjetio toga dana? Nije to bila ni grmljavina topova, iako nikada nisam slušao takovu oglušujuću grmljavinu. Niti strmoglavno nastupanje naših tankova, premda nikada nisam imao prilike vidjeti takav napad. Najpotresnije je bilo to što smo mi napredovali. Na zapad, a ne na istok. Mi smo oslobadali, a ne napuštali. Kasnije u 1943. i 1944. godini u takovom osjećanju nije bilo ništa novoga. Ali do toga smo morali položiti još ispit u ljeto i jeseni 1942. godine.

Da, tetiva se još jednom stezala. Još silnije. Ali što se više savijala, time se je silnije odvijala. Savila se na Volgi, odvila na Njemenu.

Ne volim pričati široko o sebi. Ali jedan slučaj. dozvolite mi da vam ispričam. Jedan put sudjelovao sam u ovoj malenoj operaciji. Vrijeme: julska noć 1943. godine. Položaj: Kursko nastupanje.

Komanda je znala da Nijemci pripremaju veliku navalu. Bilo je potrebno doznati što tačnije dan početka ofenzive od protivnika na našem sektoru. I četiri izvidničara trebala su naći »jezik«.

Te tamne i mrke junske noći prodrli smo u »ničiju zemlju«, između nas i Nijemaca. Naskoro smo vidjeli: ide grupa njemačkih oficira, dvanaest ljudi.

Zapov jedio sam: »Vatra!« Bacili smo u Nijemce granate, a potom srnuli smo na njih na noževe. Ne sjećam se, koliko smo Nijemaca ubili, ne sjećam se koliko ih je pobjeglo. Ali sjećam se jednog smo uhvatili živoga.

Nosio sam ga kroz »neutralnu zemlju«. Nosio sam Nijemca. Kasnije se pokazalo da nosim tetivu, omot, koji je bio kod Nijemca. U omotu bile su pojedinosti o njemačkom nastupanju.

Poslije orlovske pobjede prošao sam na zapad mnogo kilometara. Prešao sam nekoliko desetina rijeka. Grlio sam se sa žiteljima stotina naših oslobođenih gradova.

Vidjet ću ne samo još jednu rijeku. Proći ću kroz Njemačku. Doći ću u Berlin. To vam govorim ja. Njikita Kožemjakin, običan ruski čovjek, kojega je teško rasrditi...

Kožemjakin je prekinuo pričanje, zapalio cigaretu i pogledao oko sebe. Ispočetka — nazad. Pogled je bio tako dubok, trajan izgledalo je kao da on ne posmatra tu mladu, od granata razrovanu šumu, već svu prostranu Sovjetsku domovinu, što se prostirala iza nas. On je pri tom imao zadovoljan izgled, spokojan i samosvijestan — koji je govorio: »Neprijatelja sam izagnao, dom svoj očistio, obezbijedio, a sada...«

On se je okrenuo i pogledao na zapad. Obrve su mu se namrštile i pogled postao oštiji...

Iz »Vijestije« br. 258, preveo V.-o.

Kulturni rad u oslobođenim predjelima

Na oslobođenom teritoriju Ukrajine, Bjelorusije, Baltika i drugih predjela Sovjetskog Saveza ponovo su započela s radom kazališta i kina. Tako u Ukrajini ponovo rade 40 kazališta, koja su bila evakuirana za vrijeme neprijateljske okupacije. Najveći uspjeh postigao je kazališni komad „Staljingrad“.

Smrt fašizmu!

Tank i propeler — — —

U borbi proleter:

Sunce slobode je s njim;

Sred sela i grada

Fašizam pada

U pepeo, oganj i dim.

Zemlja nam mati — — —

I život dati

Za njenu sreću je slati;

Za pravdu, slobodu.

Dragome rodu

Svaki će od nas past!

Mi se borimo

Da novo stvorimo

Covječanstvu nosimo snas;

Po čitavom svijetu:

»Smrt fašizmu kletu!«

Naš ponosan ori se glas.

Zv. Bego

KALENDAR SAVEZNIČKIH POBJEDA

Godina 1943. bila je godina korijenitih pobjeda Crvene armije. Godina 1944 bila je godina odlučujućih pobjeda Crvene armije, a godini 1945. je suđeno da bude godina završavanja pobjede.

Sada je na redu odlučujuća saveznička ofenziva sa svih strana na Njemačku. Savezničke armije imaju cilj da razbiju njemačko-fašističke armije u najkraće vrijeme. Crvena armija završava 1944. godinu ogromnom bitkom opkoljavanja i uništavanja neprijatelja u Budimpešti.

17. februara bila je završena likvidacija njemačkih trupa kod Korsuna, s onu stranu Dnjeptra, u Ukrajini i tom prilikom ubijeno i zarobljeno 55.000 hitlerovaca. U februaru Crvena je armija završila oslobađanje Lenjingrada čeličnog obruča njemačkih vojska. Crvena je armija odbacila razbijenog neprijatelja od Lenjingrada i izbacila iz stroja 100.000 fašista. Time je završena jedna od glavnih fašističkih operacija.

16. marta završeno je uništavanje VI njemačke armije u II izdanju. I nju je stigla sudbina Staljingrada.

12. maja završene su operacije oslobađanja Krima. Nijemci su u borbama za Krim izgubili preko 100.000 vojnika i oficira.

5. juna oslobođen je Rim.

6. juna izvršeno je uspješno iskrcavanje savezničkih trupa u Normandiji.

23. juna započela je ofenziva sovjetskih trupa u Bjelorusiji, a 23. jula ova je operacija završena slomom njemačkih centralnih armija. Izbačeno je iz stroja 534.000 vojnika i oficira.

25. jula prodrle su američke trupe kroz njemačke položaje kod Avranches-a i time su savezničke armije započele brzo čišćenje Francuske i Belgije od njemačko-fašističkih trupa što je dovelo do potpunog oslobađanja ovih zemalja.

3. septembra završeno je uništavanje njemačkih grupacija kod Jašija i Kišinjova, gdje su Hitlerovci izgubili 256.000 vojnika i oficira.

12. septembra prisiljena je Rumunija na kapitulaciju i sklapanje primirja.

19. septembra Finska potpisuje uslove primirja.

28. oktobra Bugarska delegacija potpisuje uslove primirja.

Tako se konačno raspala njemačko-fašistička koalicija.

13. oktobra oslobođen je glavni grad Letonije Riga. Opkoljena njemačka grupacija od 30 divizija bačena je na uski obalski prostor oko Libave i Vindave.

20. oktobra Crvena je armija pomogla jedinicama NOV Jugoslavije da oslobode Beograd.

23. oktobra savezničke su trupe zauzele veliki njemački grad Aachen.

25. oktobra Crvene su trupe prodrle u Norvešku i zauzele veliku luku na Sjevernom Ledenom moru Kirkinez i time započele oslobađanje Norveške.

26. decembra Crvena je Armija završila opkoljavanje Budimpešte

SAVEZNICI SU POTPUNO ZAUŠTAVILI NIJEMCE

London, 2. januara — Kako javlja saveznička Vrhovna komanda američke trupe povratile su ROCHEFORT i potiskuju Nijemce prema istoku. Rochefort je najzapadniji vrh njemačke izbočine. Sada se nastavlja lagano potiskivanje Nijemaca prema važnoj raskrsnici Laroche.

Sjeverno od Bastogne-a Amerikanci su napredovali 9 km i odbili sve njemačke protunapade na bok njihovog klina. Jake tenkovske bitke vode se na ovom sektoru, gdje su Nijemci bacili 6 divizija u cilju da zadrže napad Amerikanaca. Između St. Huberta i Bastogne-a napadaju 3 njemačke oklopne divizije.

U Vosgesima Nijemci su izvršili že-

stoki napad na sektoru Bitsche i nešto napredovali. Vatra njemačke artiljerije tukla je saveznička utvrđenja kod Wissembourga. Na drugim djelovima fronta u ovom prostoru snažni napadi američkih trupa.

Jučer je saveznička avijacija odnijela svoju najveću zračnu pobjedu odbivši pokušaj Nijemaca da neutraliziraju nadmoć savezničkog zrakoplovstva nad frontom. U ovim borbama uništeno je 190 njemačkih aviona. Nijemci su u ovaj napad bacili preko 300 aparata, što pretstavlja jedan od najjačih napada u posljednje vrijeme. Preko 4.000 savezničkih aviona učestvovalo je u napadu na Njemačku. Bombardirane su rafinerije nafte u Dolbergenu.

Ubistvo sovjetskih parlamentaraca

Moskva, 31. decembra 1944. Sovjetska Vrhovna komanda poslala je opkoljenom njemačko-madžarskom garnizonu u Budimpešti ultimatum u kojem traži predaju grada, da bi se spriječilo uzaludno uništavanje grada i prolijevanje krvi.

U ultimatumu garantirano je njemačkim vojnicima da će nakon rata biti oslobođeni, i dato im na volju da se povrate u svoju zemlju ili u bilo koju državu prema njihovim željama. Mađarima je zajamčeno da će biti preslušani a potom pušteni svojim kućama. Oficirima je zajamčeno pravo nošenja ličnog oružja.

Sovjetski parlamentarci bili su ubijeni protivno svim odredbama i međunarodnim konvencijama. Jedan sovjetski oficir bio je ubi-

jen mitraljeskom vatrom prije nego što je stigao do njemačke komande, iako je vidno nosio veliku bijelu zastavu po međunarodnim konvencijama. Drugi parlamentarar je ubijen nakon vodenih razgovora.

Historija ne pozna zločine slične ovim zvjerstvima hitlerovaca. Hitlerovim izrodima međunarodni ugovori i konvencije ne znače ništa, oni gaze sve ugovore koje je sklopila Njemačka sa drugim narodima. Sva odgovornost za žrtve pasti će na hitlerove neljude. Fašistički zlikovci odgovaraće za nevino prolivenu krv mirnog pučanstva Evrope. Fašističko-njemački zlikovci ne žacaju se ni najpodlijih ubistava, ali na njihove glave sručit će se opravdana narodna osveta.

MADŽARSKA JE NAVIJESTILA RAT NJEMAČKOJ

Debrecin, 31. decembra — Privremena mađarska vlada navijestila je rat Njemačkoj i zatražila od sovjetske vlade uslove primirja.

Kako je poznato u Debrecinu je obrazovana privremena vlada mađarske u kojoj su zastupani predstavnici svih demokratskih stranaka. Od 13. do 20. decembra provedeni su na čitavom teritoriju Mađarske, kojeg je oslobodila Crvena armija, izbori. Već na prvoj sjednici prisustvovalo je 230 narodnih predstavnika.

Mađarska privremena skupština uputila je narodu proglas u kojem se između ostalog kaže, da je potrebno ujedinjavanje svih snaga u borbu protiv njemačko-fašističkih zavojevača da bi se na taj način spasile buduće generacije od posljedica kriminalnog rata, koji već preko tri godine uništava Mađarsku i da se odmah zaključi ugovor o primirju sa savezničkim vladama. U proglasu se dalje govori o potrebi mobiliziranja svih snaga u oslobodilačku borbu za otjerivanje njemačko-salašijevih banda iz zemlje. Širokim seljačkim i radničkim masama osigurana su sva socijalna i politička prava.

započela bojeve za uništenje njemačkih grupacija

Sa takovim će porovima čekati hitlerovci početak 1945. godine, koja će donijeti definitivni slom njemačkog Rajha. Slobodoljubivi narodi dočekuju novu godinu pojačanom borbom protiv omrznutih fašista.

USPJESI SAVEZNIČKE AVIJACIJE

Saveznička je avijacija tokom čitave godine razvijala neprekidnu zračnu navalu na njemačke industrijske objekte, željezničke raskrsnice, transporte, slagališta i vodene puteve i pripremila teren za velike kombinovane operacije u mjesecu julu.

Uvođenjem lovca sa dugim akcionim radiusom, saveznička komanda zračnog korpusa bila je u stanju da odnese nadmoćnost nad zračnim prostorom Evrope. Time je potisnuta neprijateljska avijacija sa zapada, juga i istoka. Saveznička je avijacija sistematski tukla neprijateljevu industriju, a prometne veze bile su poremećene. »Moskitos« sa bombama od po 1.800 kg, avioni sa raketnim naoružanjem, bombe od po 6.000 kg koje su potopile Tirpitz, dinovske leteće tvrđave koje su bombardirale Japan, su korisni faktori savezničke ratne mašine, ali nijesu izvršili revoluciju u ratu, kao što je to učinio avion sa dugim akcionim radiusom.

Nijemci da bi parirali strahovito djelovanje ovoga najnovijeg tipa lovca, bacili su svoje raketne bombe V-1, V-2, ali to nije ni najmanje promijenilo težak njemački položaj u zraku.

Zahvaljujući ovom tipu aviona omogućeno je napadanje neprijatelja i na najudaljenijim prostorima.

OSLOBOĐENA JE ČITAVA CRNA GORA

Izvjestaj Vrhovnog štaba NOV i POJ javlja da su naše i albanske jedinice nakon upornih bojeva oslobodile KOLAŠIN i MATESEVO, posljednja njemačka uporišta u Crnoj Gori. Prethodnice naših jedinica izbile su pred Mojkovac na rijeci Tari. U ovoj zadnjoj bitci sa neprijateljem ubijeno je 420 fašista, dok ih je 70 zarobljeno. Hitlerovci su krvavo platili svoj dug Crnogorcima. U posljednjim velikim bitkama, kojom prilikom je opkoljena veća neprijateljska grupacija, ubijeno je preko 25.000 Nijemaca, dok ih je nekoliko hiljada zarobljeno. Zahvaćen je ogroman ratni plijen. Nijemci ne mogavši povući ratni materijal bili su prisiljeni spaliti glavninu svoje tehnike. Tako su u Podgorici posljednjih dana spalili preko 300 kamiona. Teške borbe odigravale su se duž komunikacije Kolašin-Mojkovac-Bijelo Polje sa jakim njemačkim kolonama koje su pokušavale da se probiju opkoljenim snagama u prostoru Podgorica - Danilovgrad - Skadar.

Junački sinovi albanskog naroda svrstani u redove NOV Albanije oslobodile su čitav teritorij svoje domovine. Albanske su jedinice pomagale našim snagama u oslobađanju pograničnih prostora. Krvlju najboljih sinova obiju zemalja iskovano je vječno prijateljstvo među našim narodima.

Pred oslobođenu Crnu Goru postavljaju se zadatci obnove razrušene i popaljene zemlje. Herojski borci Crne Gore učestvovali su u oslobađanju čitave zajedničke nam domovine i njihova je zemlja bila poprište velikih neprijateljskih ofenziva.

USPJESI SOVJETSKIH TRUPA

Potpuno je likvidirana neprijateljska grupacija opkoljena između rijeka I-pel i Hron, sjeverno od Šahia, gdje je Crvena vojska nanijela neprijatelju teške gubitke u ljudstvu i tehnici.

Sovjetske su trupe uništile: tankova 153, transportera 84, aviona 23, topova raznog kalibra 87, bacača 142, mitraljeza 243, automatskih pušaka 250 i u bojama ubile 7.600 vojnika i oficira.

Crvene su trupe zaplijenile: tankova 40, transportera 17, topova raznog kalibra 62, bacača 40, mitraljeza 230, lokomotiva 219, skladišta oružja, municije i ratne opreme 30 i zarobile ukupno 7.550 neprijateljskih vojnika i oficira.

SITUACIJA U GRČKOJ

Atena, 2. januara — General Scobi primio je danas delegaciju EAM-a. Objavljeno je da EAM nije prihvatio uslove primirja u kojima je traženo da se trupe ELAS-a povuku iz područja Atene. U odgovoru na notu, EAM traži, kao uslov za ispunjenje zahtjeva, da se odmah razoružaju jedinice »Brdske brigade« i članovi žandarmerije.

Vlada Papandreua nalazi se i dalje u ostavci. Regentom Grčke naimenovan je metropolit Damaskin. Jučer je delegacija EAM-a vodila razgovore sa metropolitom Damaskinom. On je istakao, da je potrebno obrazovati takovu vladu koja će odgovarati stvarnoj želji većine grčkog naroda.

Medutim borbe u Ateni traju sa smanjenom žestinom. Dok u drugim predjelima Grčke jedinice ELAS-a, gospodare položajem, u Ateni su britanske trupe nešto napredovale i zauzele nekoliko gradskih četvrti. Jaka artiljerijska i minobacačka vatra ELAS-ovih formacija tuče neprekidno britanske položaje.